

Amazon'da festival Brezilya'da Amazon ormanlarının göbeğinde gerçekleşen "Parintins Jungles" şenliğine izleyiciler iskelet maskeleri takarak katıldılar. Şenlikler boyunca çeşitli yarışmalar düzenlendi. İsimlerini öküzlerden alan takımlar Kızılderi hikâyeleri ve yerel tarih gibi ilginç konularda yarıştılar. 1913 yılında şarkıcıların şıkr kostümleri giyerek sokaklarda dans edip şarkı söylemesiyle başlayan karnaval, bugünkü halini ise 34 yıl önce almış. (Fotoğraf: REUTERS)

e-posta: tan@prizma.net.tr

SÖYLEŞİ ATTILÂ İLHAN

Emperyalizm'in 'Tahta Atları'

"Ecnebi" bir Mission okulunda, 'ecnebi bir dile eğitim görmüş, toplumbilimci Engin Kurtay'ın konuyu tartışırken ileri sürdüğü bir tez var ki, onu okurken insan istese de istemese de, J. M. Albertini'nin, 'Azgelişmişliğin Mekanizması'nda yazdığı, 'Kültür-süzleştirme' süreciyle ilgili 'tespitleri' hatırlıyor. Ne demişti, Albertini?
"...sömürücü yerli halkın, metropoldeki sömürgeci halka benzemesi amacıyla, eski anlayış ve kuruluşlara yeni bir biçim vermeye çalışır. Ama yerlileri aşağı bir düzeyde tutarak, tam bir benzerlikten kesinlikle kaçınır..."
İki ağzılı keskin bir kılıç, onlara benzese-niz bir türlü, benzemeseniz bir türlü; her iki halde de, bir 'Kast' oluşuyor; öyle ki, bu kastın zirvesinde 'sömürücü' (yani Batı'lı), tabanında ise sömürülen (yani ulusal birey) vardır; artık kendi ülkesi için 'fazla'dır, sömürücü Batı'lı ülke için ise, 'az'; bu çetrefil 'yabancılaşmaya' alıştırmak için, onlar 'eğitimi' daha Mission okulunda başlatıyorlar.

'Küçüğü ez, büyükten kork...'

Tanık/4. Engin Kurtay, toplumbilimci. Saint-Joseph'te okumuş, o bakımdan, olayı 'dışardan' değil, 'içerden' anlatıyor; eğitimin sisteminin ne türlü 'ritüeller'le, bir güdümlü haline getirildiğine işaret etmişti; şimdi, 'kast hiyerarşisi'nin nasıl 'telkin edildiğini' anlatıyor.

"...kast hiyerarşisi (Küçüğü ez, büyükten kork). En basit biçimiyle iletişimin tirpanlanması, böylece birlik ve dayanışmaya geçit verilmemesi; bireyselleşme yerine, atomlaşma; öğrencilerde, hem çevrelerine, hem kendilerine karşı (bu ikisi gerçekte birbirine bütünüyle bağlıdır) genel bir güven bunalımının yaşanmasına yol açar. Derslerle ilgili olan, benliğini ilgilendirmeyen kuramsal konularda bile, düşünmesini savunmak bir yana, düşünce üretmeyen insanlar, kişisel ilkelerini hiçbir biçimde savunamazlar. Zaten benliklerinde bu tür ilkeler geliştirememişlerdir. 'Dobralık', 'Delikanlılık', 'Özveri', 'Yüreklilik' gibi kavramlar tanınmaz. Bunların yerine 'işini görme', 'sıyırma', 'sıvışma' geçerlidir. Bu davranış özellikleri, sadist/mazoist bir kişilik yapısı oluşturarak, sistemleşir ve kurumsallaşır. Kişi kendini zayıf hissettiğinde sineer, güçlü hissettiğinde ezer. Bu durumda göze çarpar: her devre, kendinden küçüklere 'petit' diye seslenir; kendinden büyüklere ise seslenmez, uzak durur.

Okul içindeki düşmanlık ve yabancılığın, okul dışındaki yaşamda süspansiyonu ve tamamlayıcısı, eşcinsel izlekler taşıyan bir Saint-Joseph şovenliğidir. Gerçekte bu ikisi arasında birleşik kaplar ilişkisi vardır. Başka okullarda okuyanlar, özellikle de devlet liselerinde okuyanlar, hor görülür. Kızlar daha da hor görülür ve nesne olarak algılanırlar. Aramızdan biri, okulların son yıllarında tanışmış olduğu uzatmalı kız arkadaşını, hastanelik edinceye kadar dövmüş-tür. Dış dünyaya karşı bu sovenlik, gelenekçilik, ve erkek okullarının daha eğlenceli/şamatalı olduğu gibi tezlerle desteklenir. Ancak, bu 'eğlence' ve 'şamata' işbirliği; dayanışma, güven, ortak hedeflere birlikte varma coşkusu gibi, herhangi bir üretkenlik biçiminde ortaya çıkmaz. Tam tersine, insanların açıklarını ve zayıflıklarını kullanan takıntı ve zorlamacı sayırlı boşallımlarda; genellikle eşcinsel içerikli saldırganlık ve alaylarla ortaya çıkar."

'Bağlı ve bağımlı olma refleksi...'

"...devlet lisesinde okuyan kendi yurttaşına, akrasına, tepeden bakan; ve ortaöğrenim yıllarının paylaşıldığı yakın çevre içinde, toplum olamayan bir topluluk (gürüh); ülkesi ve halkı düzeyinde, topluma karşı nasıl sorumluluk duyar; ve bazı ortak ilke ve amaçların arkasında, nasıl örgütlenebilir? Batı'lıların, bu eğitim ölçülerine, bilim ve teknoloji üretmedikleri ve demokratik yaşamlarını yapılandırmadıkları açıktır. Onların eğitimi, yukarıda sözü edilen sonuçların, tam tersini ortaya çıkarır. Yukarıda bir örneğini verdiğim Mission okulunun tezgahından geçenler, sanılanın tersine, 'Batı'lı gibi düşünmeye', 'bilim ve teknoloji üretmeye' başlamaz. Bunun yerine, Batı'lıların düşündüğüne ve ürettiğine (bilim ve teknolojisine) ve kültürüne uyum sağlama, bağlı ve bağımlı olma reflekslerini edinir. 'Üretmek' ve 'ürüne uyum sağlamak' birbirinden ayrı ve genellikle karşıt şeylerdir. Çünkü 'üretmek' hem ekonomi, hem siyasal hem de ideolojik bir güçtür: 'ürüne uyum sağlamak' ise bu güçte boyun eğmektir..."

"Kişisel deneyimlerden, makro düzeyde bir kuramı, destekleyici kanıtlar çıkarmak, çok zordur. Hele denetimli ve karşılaştırmalı gözlem yapmanın olanaksız olduğu, sekiz yıllık bir psikolojik ve ideolojik koşullandırma süreci, söz konusu ise... Pek çok insan, aynı ortamda farklı deneyimler yaşadığını; ya da,

aynı deneyimlerin, kendisinde farklı sonuçlar doğurduğunu, ileri sürebilir. Kaldı ki toplumsal süreçlerde, neden ve sonuçlar, etki ve tepkiler arasında, hiçbir zaman birebir bağ kurulamaz. Her manipülasyon, içinde çalıştığı toplumsal evreni, ancak belli bir oranda etki altına alabilir; ve ister istemez, geriye karşıt eğilimlerin yeşerebileceği, kimi açık alanlar bırakır. Bu açık alanlar, ideolojik savaş alanının büyük oyuncuları, bir yandan ele verirken, öbür yandan da, söz konusu manipülasyonu öznesizleştirmek yoluyla, kendilerini temize havâle eden, ikiyüzlü gerekçeleri oluşturur..."

'Her şeyi açıklayan acı bir gerçek'

"...her şey bir yana, her Mission okulunun, kimi zaman duyumsamış olduğu ve hiç yabancı olmadığı, bir duygu vardır: dilini bildiği bir yabancı ülke yurttaşıyla karşılaştığında, o kişiyle gerekli gereksiz, konuşmak ve ilgilenmek için çabalamak! Bu dürtü, yalnızca öğrenmiş olduğu yabancı dilin pratiğini yapmak arzusuyla açıklanamaz. Çok daha derinden gelen bir refleksdir ve yabancı dili ne kadar iyi konuştuğunu, dolayısıyla küttürülme karşındakine ne kadar yakın olduğunu gösterme ve bu yolla beğeni toplama çabasıdır. Bu her şeyi açıklayan çok acı bir gerçektir; tıpkı efendisinin beğenisini toplamak için komutlarını coşkuyla uygulayan bir köpek gibi... ve Mission okullarının emperyalizmin tahta atlarından biri olduğunu gösterir."

Hadi, şimdi gel de J. M. Albertini'nin o müthiş 'tespiti'ni hatırlatalım! Sızce 'olayı' yaşayarak öğrenmiş olan, Engin Kurtay'ın 'tespiti'ne, eldiven gibi uymuyor mu?

"...bu politika iki temel 'ırkçı' düşünce üzerine kurulmuştur; bir düşüncelere göre, 1/ Hiçbir insan için bir Avrupalıya benzemekten daha güzel bir şey olmayacağı için Afrika, Asya ve Latin Amerika halkına Batı uygarlığı aktarılmalıdır. 2/ Hiçbir uygarlık, Avrupa uygarlığından üstün değildir; bu arada 'yerli'nin daima aşağılık bir varlık olduğuna, hiçbir zaman düzeylemeyeceğine inanılmaktadır..." (J. M. Albertini, 'Azgelişmişliğin Mekanizması', Çev. Dr. Muzaffer Sencer / M. Kum, May Yayınevi, 1974. İst.)

http://www.prizma.net.tr/AILHAN
http://www.bilgiyayinevi.com.tr/ailhan
Faks/0-212/260 19 88

Çift Kişilik Uyku Seti Ahsen Mavi

Tek Kişilik Uyku Seti Sleepy Pembe

Bebek Karyola Seti Şirinler

Keyifler
peşin,
ödemeler
taksitle

Tek Kişilik Yatak Odası Şirinler

9
taksitle
(peşin fiyatına)

15
aya varan
vadeler

% 12
nakit ödeme
indirimi

ücretsiz
eve
teslim

Bu kampanya, T.C. Sanayi Bakanlığı'nın 25.05.1994 tarih ve 21940 sayılı tebliğ hükümlerine uygun olarak yapılmaktadır. 19.06.2000 tarihi itibarıyla başlayan kampanya, üretim ve stok imkanlarıyla sınırlıdır. BOYTAŞ A.Ş. O.S.B. 8.Cd. No: 14 38070 Kayseri Bellona, Boytaş A.Ş.'nin tescilli markasıdır.

Ücretsiz Tüketici Hattı
0 800 361 8986
www.bellona.com.tr

BELLONA

"Güzel yaşamak sanattır"